

Criteria locatie opvang asielzoekers

Datum: april 2023

Aanleiding en introductie in het onderwerp

De gemeenteraad besloot dat Etten-Leur per 1 januari 2025 voldoet aan haar opgave voor de huisvesting van statushouders en de opvang van asielzoekers. Voor statushouders geldt dat zij terecht moeten kunnen in de bestaande woningbouwvoorraad. Voor de opvang van asielzoekers geldt dat het college op zoek gaat naar een locatie waar een asielzoekerscentrum voor het COA kan komen. Daarvoor is het nodig om criteria en aandachtspunten vast te stellen aan de hand waarvan bepaald kan worden of een locatie geschikt is. En om na te denken over de participatie rond een mogelijke locatie.

Doel van de participatie

Er zijn dus twee zaken waarover we moeten nadenken als het gaat om participatie. Het vaststellen van criteria en aandachtspunten en de participatie die nodig is als we straks een locatie gevonden hebben.

Criteria en aandachtspunten

Op basis van welke criteria beoordelen we mogelijke locaties? En welke aandachtspunten zijn belangrijk voor het oprichten van een asielzoekerscentrum? Een aantal criteria zijn voorgeschreven door het COA. Een aantal aanvullende criteria kan worden vastgesteld door de gemeenteraad. Het gaat erom wat Etten-Leur belangrijk vindt als het gaat om een locatie voor een AZC. Daarbij is het belangrijk te weten wat onze inwoners en partners vinden. Het doel van de participatie is om de criteria en aandachtspunten te spiegelen en mogelijk te verrijken met meningen en ideeën daarover van inwoners en partners.

Specifieke locatie

Op het moment dat een specifieke locatie in beeld komt, dan is het van groot belang om de omwonenden daarbij te betrekken. Het doel van de participatie is dan om er samen voor te zorgen dat het centrum goed ingepast is in de directe omgeving en dat er goede afspraken zijn met de omwonenden over de inrichting en het beheer van de locatie. Het vertrouwen dat omwonenden hebben in het goede verloop en samenwerking met het COA valt of staat met goede participatie over de specifieke locatie.

Kaderstelling

Uitgangspunt is dat we willen voldoen aan onze opgave, dus op zoek naar locatie AZC. Dit uitgangspunt is een raadsbesluit en staat niet ter discussie. Dat er een locatie komt, staat vast.

Om te komen tot een goede locatie, moeten we criteria opstellen. Waar moet de locatie van een AZC aan voldoen? Omdat het uitgangspunt is dat we een locatie willen vinden, moeten de criteria erop gericht zijn om een locatie te kunnen selecteren. Met andere woorden: er kunnen geen criteria worden opgevoerd die het onmogelijk maken om een locatie te selecteren. Als dat het geval blijkt,

moeten we de criteria heroverwegen en herformuleren. Punten die door de raad benoemd zijn in de raadsvergadering van 27 maart 2023, betreft het college bij het opstellen van de concept criteria en aandachtspunten.

Voor een goed verloop op de mogelijke locatie willen we de aandachtspunten in beeld brengen die we later in de bestuursovereenkomst met het COA kunnen vastleggen.

Het is van belang dat we voor de zomer beschikken over criteria waarmee we locaties kunnen beoordelen en selecteren. Dat vraagt om een efficiënt proces om deze criteria vast te stellen in de vergadercyclus van juni 2023. Daarna kan het college mogelijke locaties inventariseren en beoordelen aan de hand van de vastgestelde criteria. Als het college dit jaar een locatie kan aandragen bij het COA, is er daarna tijd voor een intensiever participatieproces over die specifieke locatie en de realisatie van het AZC. Uiterlijk 1-1-2025 moet deze operationeel zijn. Dat is de afspraak die in de regio is gemaakt op basis van de huidige situatie. Als deze situatie verandert of dringender wordt onder druk van landelijke ontwikkelingen, zullen we de geschetste procesaanpak opnieuw moeten beoordelen.

Het participatieniveau

Goede communicatie over criteria en aandachtspunten is essentieel. We laten de inwoners en andere partners weten aan welke criteria het college denkt als het gaat om het beoordelen en selecteren van mogelijke locaties. Daarnaast vinden we het belangrijk dat inwoners en partners hun mening hierover kunnen geven en eventuele ideeën voor criteria en aandachtspunten kunnen meegeven aan de gemeenteraad, voordat de raad deze vaststelt. Gezien de snelheid waarmee we willen handelen en de relatieve abstractheid van de criteria, is dit het maximaal haalbare participatieniveau.

Zoals in de inleiding al verwoord: het feit dat er een AZC komt, staat niet meer ter discussie. Daar wil het college duidelijk en transparant over zijn. Vanuit de regionale opgave wil de gemeente zich inzetten voor de opgave zoals deze in de regio Baronie is verdeeld. Omdat de ontwikkelingen en de landelijke toestroom van asielzoekers snel gaat, is het belangrijk om nog voor de zomer te beschikken over criteria, zodat mogelijke locaties gezocht kunnen worden.

Als het gaat om de locatie zelf, kunnen we verder gaan in het participatieniveau dan bij de criteria. Communicatie en informeren blijft vanzelfsprekend belangrijk. Met de (direct) omwonenden en omliggende bedrijven kunnen we het gesprek aangaan om te kijken welke ideeën er zijn als het gaat om inpassing, inrichting en beheer. Ook samenwerking met de omgeving kan onderwerp van gesprek zijn, bijvoorbeeld het samen organiseren van activiteiten gericht op het goed laten landen van een AZC in de buurt/wijk.

Afhankelijk van de geselecteerde locatie weten we wie de omwonenden zijn en op welke wijze zij betrokken willen en kunnen worden bij de verdere inpassing, inrichting en beheer van de locatie. In alle gevallen is het COA daarin een belangrijke speler als initiatiefnemer en beheerder van de locatie. Het kan zijn dat er nog een eigenaar is van de locatie, niet zijnde de gemeente, die hierin een rol heeft. Dat betekent dus dat we bij het bepalen van de locatie moeten nadenken over de participatie

en hiervoor samen met de initiatiefnemer (COA) een participatie-aanpak op maat moeten opstellen. Daarvoor wordt dan een nieuwe startnotitie participatie en communicatie opgesteld.

Wie zijn er betrokken?

De criteria en aandachtspunten gaan in principe heel Etten-Leur aan. De locatie kan immers overal in Etten-Leur gevonden worden. Het college maakt een voorstel met concept-criteria en -aandachtspunten voor een locatie en de gemeenteraad stelt deze vast. De aandachtspunten die niet gaan over de selectie van een locatie kunnen meegenomen worden in de bestuursovereenkomst met het COA op het moment dat er een besluit is over een specifieke locatie. Daar is nu nog geen sprake van. Het college is verantwoordelijk voor de bestuursovereenkomst.

Op het moment dat een specifieke locatie geselecteerd wordt, kunnen we bepalen wie de betrokkenen zijn bij de betreffende locatie. De direct omwonenden en/of omliggende bedrijven liggen natuurlijk voor de hand. Hoe groot de cirkel van omwonenden moet zijn, hangt af van de locatie. Op het moment dat een locatie bekend is, moet de initiatiefnemer (COA) onder regie van de gemeente en participatie-aanpak opstellen voor die locatie en deze in een startnotitie met de gemeenteraad voorleggen met de daarbij behorende vragen.

In te zetten participatievormen en communicatiemiddelen

Bij het versturen van het voorstel met de concept-criteria en -aandachtspunten informeert het college inwoners en partners hierover via:

- een pagina op Etten-Leurdoethetgewoon.nl
- via het persgesprek van het college aan de lokale media
- via de social media verwijzen we naar informatie op Etten-Leurdoethetgewoon.nl
- publicatie in de Bode over met informatie op hoofdlijnen en verwijzing naar meer informatie

Het college stelt de gemeenteraad voor om inwoners en partners de gelegenheid te geven om bij De raad luistert op 5 juni 2023 hun mening en ideeën te geven. Zie in de paragraaf hieronder. De uitnodiging daarvoor wordt meegenomen in de publicaties die hierboven genoemd zijn. De griffie kan de oproep doen via de social media van de gemeenteraad.

Rol van de gemeenteraad

De gemeenteraad stelt de criteria en aandachtspunten vast en zal op enig moment ook een besluit nemen over een specifieke locatie. Het college stelt concept-criteria op en stelt de gemeenteraad voor om deze concept-criteria te bespreken met inwoners en partners tijdens De raad luistert op 5 juni 2023. Dit kan via een open uitnodiging voor alle inwoners (zie hierboven) en/of via gerichte uitnodigingen aan bijvoorbeeld besturen van wijkverenigingen, Vluchtelingenwerk, Kopgroep buitengebied en COA. Op basis daarvan – en op basis van de eigen politieke overtuiging - kan de raad tijdens De raad debatteert op 26 juni de criteria en aandachtspunten verrijken of aanpassen door middel van amendementen. Daarna kunnen de criteria en aandachtspunten (al dan niet aangepast) worden vastgesteld.

Proces en planning: de 'routekaart op maat'

 Wanneer?	 Wat?	 Wie?	 Doel/Resultaat
8 mei	Bespreken startnotitie in De raad debatteert	Gemeenteraad	Afstemming over participatieproces en procesaanpak
5 juni	De raad luistert met rondetafelgesprekken over voorstel college met concept criteria en aandachtspunten voor te selecteren locatie AZC	Gemeenteraad met inwoners en andere partners	Horen mening en ideeën over criteria en aandachtspunten voor te selecteren locatie AZC
26 juni 2023	De raad debatteert over voorstel college met concept criteria en aandachtspunten voor te selecteren locatie AZC	Gemeenteraad	Verrijken of aanpassen criteria en aandachtspunten voor te selecteren locatie AZC
11 juli 2023	De raad besluit	Gemeenteraad	Vaststellen criteria en aandachtspunten
Juli – september 2023	College gaat actief op zoek naar mogelijke locaties	College	Komen tot een voorstel over een of meerdere specifieke locaties aan de hand van criteria en aandachtspunten.
Tweede helft 2023	Behandeling voorstel over specifieke locatie en bespreken bijbehorende participatieaanpak (startnotitie)	Gemeenteraad	Keuze voor een specifieke locatie en een gedragen participatie-aanpak
Vanaf tweede helft 2023	Uitvoeren participatieaanpak voor specifieke locatie	COA, college, belanghebbenden (omwonenden, omliggende bedrijven etc.)	Een goede inpassing en inrichting van de locatie en gedragen afspraken over beheer.
Vanaf tweede helft 2023	Sluiten bestuursovereenkomst met COA	College	Goede afspraken met COA over looptijd, inpassing, inrichting en beheer AZC
Vanaf tweede helft 2023	Inrichting AZC	COA	Realisatie en oplevering AZC
Uiterlijk 1-1-2025	Opening AZC	COA	Ingebruikname AZC

Contact

Frank Theys: frank.theys@etten-leur.nl, 076 5024341